

נייר עמדה

הצעת חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון – הטבות לחייל משוחרר בודד), התשע"ז–2016

מבוא

מדינת ישראל מעודדת את התגייסותם לצה"ל של צעירים יהודים מן התפוצות, המגיעים למדינת ישראל לבדם. צה"ל מסייע לכ-6,000 חיילים בודדים בתקופת שירותם במגוון דרכים, ובהן: סיוע בשכר דירה, חלוקת תלושי מזון, פטור מתשלומי ארנונה וחשמל ועוד. יחד עם זאת, רובם המוחלט של אפיקי הסיוע לחיילים הבודדים מסתיים עם תום שירותם בצה"ל, והם מאבדים בבת אחת את המעטפת הכלכלית שסייעה להם בתקופת שירותם כחיילים חסרי עורף משפחתי, ופעמים רבות, החיילים הללו נגררים לחיי עוני או נאלצים לעזוב את הארץ. הצעת החוק מבקשת להעניק לחיילים המשוחררים הבודדים הטבות מסוימות בשלוש השנים שלאחר שחרורם מן השירות בצבא, כדי לאפשר להם קליטה קלה יותר במדינת ישראל ובחברה הישראלית.

מבט יהודי

1. **עידוד העלייה לארץ ישראל.** התורה מצפה שכל יהודי יגור בארץ ישראל. עקב זאת תיקנו חז"ל כמה תקנות שמטרתן לעודד יהודים לעלות לארץ ישראל. מדינת ישראל הכירה בחשיבותו הגדולה של עידוד העלייה לארץ ישראל, ועיגנה את העלייה לארץ ב"מגילת העצמאות" וב"חוק השבות".
 2. **הכרת הטוב.** הכרת הטוב היא ערך יסודי ומהותי ביהדות.¹ כתברה יהודית, אנו חייבים להכיר טובה לכל אזרח או חייל שתרים משנותיו היפות לביטחון עם ישראל, בפרט בתקופה שבה התרומה הזאת אינה מובנת מאליה.
 3. **עידוד הגיוס לצה"ל.** מלבד הכרת הטוב, יש חשיבות גדולה לעידוד הגיוס לשירות הצבאי, ובפרט גיוסם של חיילים קרביים.
 4. **קידום התעסוקה וצמצום הפערים החברתיים.** התורה מודעת לעובדה שמעמדו של מי שעולה לארץ ישראל מחוץ לארץ חלש יותר מבחינה חברתית וכלכלית, והיא מדגישה פעמים רבות את הצורך לעזור לגר, ומזכירה שכך היא מידתו של הקב"ה, שנאמר: "עֲשֵׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם וְאַלְמָנָה, וְאַהֲבֵה גֵר לְתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה" (דברים י, יח). והתורה מצווה אותנו ללכת בדרכיו, שנאמר: "וְאַהֲבֵתֶם אֶת הַגֵּר, כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם" (דברים י, יט).
- הדרך הטובה ביותר והנכונה ביותר להילחם בעוני היא עידוד התעסוקה, כדבריו של הרמב"ם: "שמונה מעלות יש בצדקה זו למעלה מזו: מעלה גדולה שאין למעלה ממנה, זה המחזיק ביד ישראל שמך [=שְׁהַעֲנִי], ונותן לו מתנה או הלואה או עושה עמו שותפות או ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו. עד שלא יצטרך לבריות לשאול" (הלכות מתנות עניים פרק י הלכה ז).

לסיכום: רבני "צהר" תומכים בהצעת החוק המיטיבה עם מי שעלו לארץ ישראל לבדם כדי לשאת בנטל הגיוס.

¹ אף על פי שדומה שאין צורך להכביר מילים בעניין זה, נציין לדברי חובות הלבבות: "כי מן הידוע אצלנו כי כל מטיב אלינו, אנו חייבים להודות לו כפי כוונתו להועיל לנו" (שער עבודת האלקים). ומעין זה במקומות רבים מספור במקרא.